

**VALSTYBINĖS DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJOS
DIREKTORIAUS PAVADUOTOJA, ATLIEKANTI DIREKTORIAUS FUNKCIJAS
DIJANA ŠINKŪNIENĖ**

**I Š V A D A
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS**

2017-10-20 Nr. 4R-391 (4.13.)
Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Valstybinėje duomenų apsaugos inspekcijoje 2017 m. III ketvirtį atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas. Analizuota korupcijos pasireiškimo tikimybė 2016-09-01–2017-09-01 laikotarpiu.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę nustatė Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) direktoriaus 2014 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 1T-56 (1.12) sudaryta Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos Korupcijos prevencijos komisija (toliau – Komisija) – Direktoriaus pavaduotoja Rita Vaitkevičienė (Komisijos pirmininkė), Teisės skyriaus vedėja Danguolė Morkūnienė (Komisijos pirmininkės pavaduotoja), Teisės skyriaus vyriausioji specialistė Daiva Tamulionienė (Komisijos narė), Administravimo skyriaus vyriausioji specialistė Rima Vitkienė (Komisijos narė), Prevencijos skyriaus vyriausioji specialistė Aurelija Krisenel (Komisijos narė).

Komisija atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą šioje Inspekcijos veiklos srityje: *valstybės tarnautojų atrankos procedūrų vykdymas*.

Minėta veiklos sritis buvo pasirinkta todėl, kad valstybės tarnautojų atranka yra ta sritis, kurioje gali susidaryti prielaidos korupcijai pasireikšti. Per analizuotą laikotarpį, Inspekcijoje buvo paskelbti 8 (aštuoni) konkursai į valstybės tarnautojų pareigas (iš jų – 3 (trys) neįvyko, nes pretendentai neatvyko į konkursą, 2 (dviem) atvejais asmuo į pareigas nepriimtas, nes nei vienas pretendentas nesurinko reikiamo balų skaičiaus, 3 (trys) įvyko – pretendentas į pareigas priimtas). Be to, valstybės tarnautojų atranka yra bendroji Inspekcijos funkcija. Pastebėtina, kad nuo 2018 metų gegužės 25 d. Inspekcija vykdys užduotis, kurias nustato 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrais duomenų apsaugos reglamentas), todėl atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Inspekcijai vykdant specialiąsias funkcijas, kurias šiuo metu reglamentuoja Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas, nėra tikslinga. Be to, visos šiuo metu vykdomos specialiosios funkcijos ankstesniais metais buvo analizuotos, o korupcijos pasireiškimo tikimybė vykdant valstybės tarnautojų atrankos procedūras Inspekcijoje iki šiol analizuota nebuvo.

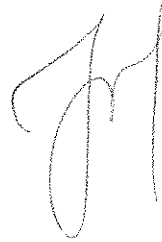
Šiam tikslui buvo pasitelktas analizės (Komisija išanalizavo esamą situaciją ir Korupcijos pasireiškimo tikimybės kriterijų aprašą), teisės aktų ir dokumentų analizės (Komisija peržiūrėjo visus teisės aktus ir Inspekcijos vidaus dokumentus, reglamentuojančius pasirinktą veiklos sritį), taip pat apibendrinimo metodai. Atlikdama analizę Komisija vertino korupcijos pasireiškimo tikimybę, apibendrino Inspekcijos esamą situaciją ataskaitiniu laikotarpiu naudodamasi pavyzdiniu įstaigos veiklos analizavimo klausimynu, patvirtintu Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170.

Komisija, siekdama tinkamai nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę, informaciją surinko savarankiškai. Išorės ekspertai ar konsultantai pasitelkti nebuvo.

Atsižvelgiant į Komisijos analizės ir vertinimo rezultatus, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė vykdant valstybės tarnautojų atrankos procedūras neegzistuoja, kadangi šios veiklos vykdymas yra reglamentuotas teisės aktais tiek, kad Inspekcija galėtų efektyviai vykdyti šią veiklą. Todėl korupcijos pasireiškimo tikimybei šalinti Komisijos analizuotojoje veiklos srityje imtis priemonių yra netikslinga.

PRIDEDAMA. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo dokumentų kopijos (Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Valstybinėje duomenų apsaugos inspekcijoje vykdant valstybės tarnautojų atrankos procedūras klausimynas), 3 lapai.

Direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti direktoriaus funkcijas

Dijana Šinkūnienė

**KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO VALSTYBINĖJE DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJOJE
VYKDANT VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ATRANKOS PROCEDŪRAS KLAUSIMYNAS**

III. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 3 punkte numatytas kriterijus – „Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti“

<p>1. Ar įstaiga priėmė teisės aktus (padalinių nuostatų, sudaromų komisijų ir pan. darbo reglamentus, darbuotojų pareigybių aprašymus ar nuostatų, kitus teisės aktus), reglamentuojančius atskirų valstybės tarnautojų ar darbuotojų uždavinius, funkcijas, darbo ir sprendimų priėmimo tvarką, principus, kriterijus, terminus ir atsakomybę? Ar įstaigos darbuotojai pasirašytinai supažindinti su šiais teisės aktais?</p>	<p>Valstybės tarnautojų atrankos procedūras reglamentuoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas; - Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 966; - Atrankos į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1344; - Valstybės tarnautojo statuso atkūrimo ir pareigų siūlymo buvusiam valstybės tarnautojui taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 967. <p>Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) yra priėmusi šiuos teisės aktus, reglamentuojančius atskirų valstybės tarnautojų uždavinius, funkcijas, darbo ir sprendimų priėmimo tvarką, principus, kriterijus, terminus ir atsakomybę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos darbo reglamentas, patvirtintas Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2014 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 1T-33 (1.12.); - Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos Administravimo skyriaus nuostatai; - Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos Administravimo skyriaus vedėjo ir vyriausiojo specialisto (funkcijos, susijusios su valstybės tarnautojų atranka) pareigybių aprašymai. <p>Inspekcijos valstybės tarnautojai, dalyvaujantys vykdant valstybės tarnautojų atrankos procedūras, yra supažindinti su Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos darbo reglamentu per Inspekcijos Dokumentų valdymo sistemą. Administravimo skyriaus vedėjas ir vyriausiasis specialistas (funkcijos, susijusios su valstybės tarnautojų atranka) yra pasirašytinai supažindinti su Administravimo skyriaus nuostatais ir jų pareigybės aprašymais.</p> <p>Pažymėtina, kad Inspekcijoje vykdomą konkursą, atranką ar pokalbį, komisijų darbe dalyvauja būsimąjo valstybės tarnautojo tiesioginis vadovas bei kiti Inspekcijos valstybės tarnautojai, paskirti Inspekcijos direktoriaus įsakymu.</p>
<p>2. Ar priimant įstaigos teisės aktus, reglamentuojančius atskirų valstybės tarnautojų ar darbuotojų uždavinius, funkcijas, atsižvelgta į</p>	<p>Rengiant valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus visuomet atsižvelgiama į Inspekcijos skyriaus nuostatuose nurodytus uždavinius ir funkcijas bei į Inspekcijos uždavinius ir funkcijas.</p>

<p>teisės aktuose nustatytus įstaigos (jos padalinio) uždavinius, funkcijas?</p>	
<p>3. Ar įstaigos priimtuose teisės aktuose apibrėžti atskirų valstybės tarnautojų ir darbuotojų uždaviniai ir funkcijos yra pakankami įstaigos uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti?</p>	<p>Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose nustatytos funkcijos, susijusios su valstybės tarnautojų atranka, yra tiksliai ir išsamiai apibrėžtos, todėl jos vertinamos kaip pakankamos, kad užtikrintų Inspekcijos uždavinių ir funkcijų įgyvendinimą.</p>
<p>4. Ar įstaigos priimti teisės aktai užtikrina aiškių atskirų valstybės tarnautojų ir darbuotojų pavaldumą ir atskaitingumą?</p>	<p>Administravimo skyriaus valstybės tarnautojo funkcijos, susijusios su valstybės tarnautojų atranka, ir pavaldumas nustatomi pareigybės aprašyme. Šis valstybės tarnautojas (specialistas) yra tiesiogiai pavaldus Administravimo skyriaus vedėjui. Administravimo skyriaus vedėjas yra tiesiogiai pavaldus Inspekcijos direktoriui.</p>
<p>5. Ar įstaigos priimti teisės aktai reglamentuoja valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiklos ir sprendimų priėmimo vidaus kontrolės (prevencinės, einamosios, paskesniosios) procedūras? Ar tokia kontrolė yra vykdoma? Ar ji veiksminga?</p>	<p>Administravimo skyriaus vedėjas vykdo pavaldaus valstybės tarnautojo atliekamų procedūrų ir užduočių vykdymo kontrolę, pavyzdžiui, ar pavaldus valstybės tarnautojas teisės aktų nustatytais terminais vykdo valstybės tarnautojų atrankos procedūras (paskelbia konkursą ar atranką, nustatytu terminu atsako prašymus dalyvauti konkurse (atrankoje) pateikusiems pretendentes, numačius Inspekcijoje konkurso (atrankos) datą nustatytais terminais informuoja pretendentes apie konkurso (atrankos) vietą, datą ir laiką, ir pan.). Manytina, kad vykdoma kontrolė yra pakankama, kadangi nepasitaikė skundų ar atvejų dėl teisės aktuose nustatytų įpareigojimų Inspekcijai pažeidimo.</p>
<p>6. Ar įstaigos priimti teisės aktai reglamentuoja valstybės tarnautojų ir darbuotojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarką, formas, periodiškumą?</p>	<p>Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarka, formos ir periodiškumas yra reglamentuoti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme ir Valstybės tarnautojų kvalifikacinių klasių suteikimo ir valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 909. Inspekcija nėra priėmusi papildomų teisės aktų dėl valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo.</p>
<p>7. Ar įstaigoje priimtas valstybės tarnautojų / darbuotojų etikos / elgesio kodeksas? Jei taip, kaip</p>	<p>Inspekcijoje nėra priimtas valstybės tarnautojų etikos / elgesio kodeksas.</p>

vykdoma šio kodekso nuostatų įgyvendinimo / laikymosi kontrolė?	
8. Ar šie teisės aktai periodiškai peržiūrimi? Ar vykdomas nustatytų teisinio reglamentavimo spragų ar kolizijų taisymas?	Inspekcija turi galimybę peržiūrėti tik tuos teisės aktus, kuriuos yra pati patvirtinusi. Inspekcijos skyriaus nuostatai ir valstybės tarnautojų pareigybės aprašymai esant poreikiui yra peržiūrimi ir atnaujinami. Inspekcijoje nebuvo atvejų, kai buvo nustatytos teisinio reglamentavimo spragos, todėl neiškilo poreikis šiuo pagrindu keisti Inspekcijos direktoriaus priimtų įsakymų.
